

BESLUITEN

BESLUIT (EU) 2022/589 VAN DE COMMISSIE

van 6 april 2022

tot vaststelling van de samenstelling en de operationele bepalingen voor de oprichting van de Coördinatiegroep energiearmoede en kwetsbare consumenten van de Commissie

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name de artikelen 168 en 194,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Een eerlijke en rechtvaardige transitie naar een klimaatneutrale Unie tegen 2050 staat centraal in de Europese Green Deal en de energie- en klimaatdoelstellingen van de EU voor 2030. De wetgevingspakketten voor de uitvoering van de Europese Green Deal, die in juli en december 2021 zijn gepresenteerd, focussen met name op het aanpakken van energiearmoede en het beschermen van kwetsbare groepen. Daarnaast wordt in de renovatiegolf ⁽¹⁾, een belangrijk initiatief om de structurele renovatie van particuliere en openbare gebouwen te stimuleren, ook veel nadruk gelegd op het aanpakken van energiearmoede. In dit verband heeft de Commissie een initiatief voor betaalbare huisvesting gelanceerd voor de renovatie van 100 prioritaire wijken voor sociale en betaalbare huisvesting, en is in 2020 een aanbeveling van de Commissie over energiearmoede ⁽²⁾ aangenomen om energiearmoede uit te bannen “door de onderliggende oorzaken ervan aan te pakken” en energie-efficiënte renovatiestrategieën te bevorderen die de levenskwaliteit van de EU-burgers zullen verbeteren.
- (2) Energiearmoede is ook een concept dat is geconsolideerd in het wetgevingspakket “Schone energie voor alle Europeanen”, door consumenten centraal te stellen in een rechtvaardige energietransitie en verschillende gerichte maatregelen te nemen om specifieke kwetsbaarheden aan te pakken door middel van de energiewetgeving.
- (3) Toegang tot energiediensten is essentieel voor sociale inclusie. In de Europese pijler van sociale rechten, die op 17 november 2017 gezamenlijk is afgekondigd door het Europees Parlement, de Raad en de Commissie, is energie een van de essentiële diensten ⁽³⁾ waar iedereen recht op heeft. Wie er behoefte aan heeft, moet steun kunnen verkrijgen voor toegang tot deze diensten ⁽⁴⁾. Het actieplan voor de Europese pijler van sociale rechten ⁽⁵⁾ bevat concrete maatregelen om de 20 beginselen van de pijler in praktijk te brengen, waaronder concrete initiatieven voor 2022 die ook zullen bijdragen tot de bestrijding van energiearmoede.
- (4) Met haar aanbeveling over energiearmoede en een begeleidend werkdocument van de diensten van de Commissie heeft de Commissie ook voldaan aan haar verplichting om indicatieve richtsnoeren te verstrekken over passende indicatoren voor het meten van energiearmoede en over de definitie van een “aanzienlijk aantal huishoudens met energiearmoede”, zoals vereist op grond van Verordening (EU) 2018/1999 van het Europees Parlement en de Raad ⁽⁶⁾ (“de governanceverordening”) en de herschikte elektriciteitsrichtlijn. Het belang van het beleid in verband met de nationale energie- en klimaatplannen en met langetermijnrenovatiestrategieën om deze problemen aan te pakken wordt hierdoor ook benadrukt. De groep zal voortbouwen op de werkzaamheden van het Energieforum voor de burger en de EU-waarnemingspost voor energiearmoede.

⁽¹⁾ COM(2020) 662 final.

⁽²⁾ Aanbeveling (EU) 2020/1563 van de Commissie van 14 oktober 2020 over energiearmoede.

⁽³⁾ De noodzaak voor de lidstaten om energiearmoede aan te pakken wordt ook benadrukt in richtsnoer 8 “Gelijke kansen voor iedereen bevorderen, sociale inclusie stimuleren en armoede bestrijden” van de geïntegreerde werkgelegenheidsrichtsnoeren, die ten grondslag liggen aan de coördinatie van het werkgelegenheidsbeleid en sociaal beleid van de lidstaten in het kader van het Europees semester.

⁽⁴⁾ EPSR, beginsel 20 “Toegang tot essentiële diensten”: De twintig beginselen van de Europese pijler van sociale rechten | Europese Commissie (europa.eu)

⁽⁵⁾ COM(2021) 102 final.

⁽⁶⁾ Verordening (EU) 2018/1999 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 inzake de governance van de energie-unie en van de klimaatactie, tot wijziging van Richtlijn 94/22/EG, Richtlijn 98/70/EG, Richtlijn 2009/31/EG, Verordening (EG) nr. 663/2009, Verordening (EG) nr. 715/2009, Richtlijn 2009/73/EG, Richtlijn 2009/119/EG van de Raad, Richtlijn 2010/31/EU, Richtlijn 2012/27/EU, Richtlijn 2013/30/EU en Richtlijn (EU) 2015/652 van de Raad, en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 525/2013 (PB L 328 van 21.12.2018, blz. 1).

- (5) Er wordt nog gewerkt aan de ontwikkeling van standaarddefinities van energiearmoede en kwetsbare consumenten. De lidstaten stellen daarom hun eigen criteria vast op basis van de nationale en lokale context. De inspanningen van de lidstaten om armoede in algemene zin terug te dringen, worden als even waardevol beschouwd. Bij de uitvoering en actualisering van de nationale energie- en klimaatplannen overeenkomstig de verordening inzake de governance van de energie-unie en van de klimaatactie moeten de richtsnoeren van de Commissie inzake energiearmoede ⁽⁷⁾ in aanmerking worden genomen.
- (6) Op grond van artikel 28 van Richtlijn (EU) 2019/944 van het Europees Parlement en de Raad ⁽⁸⁾ en artikel 3, lid 3, van Richtlijn 2009/73/EG van het Europees Parlement en de Raad ⁽⁹⁾ moeten lidstaten het begrip kwetsbare afnemers definiëren, dat kan verwijzen naar energiearmoede en onder meer naar het verbod op afsluiting van de elektriciteitstoevoer van dergelijke afnemers in kritieke tijden. Het concept “kwetsbare afnemers” kan duiden op inkomensniveaus, het percentage dat energie-uitgaven vormen van het besteedbare inkomen, de energie-efficiëntie van huizen, kritieke afhankelijkheid van elektrische apparatuur om gezondheidsredenen, leeftijd of andere criteria. De lidstaten moeten passende maatregelen nemen om afnemers te beschermen en met name om te voorzien in adequate waarborgen voor de bescherming van kwetsbare afnemers.
- (7) Artikel 29 van de herschikte elektriciteitsrichtlijn (EU) 2019/944 schrijft lidstaten tevens voor dat zij het aantal huishoudens dat kampt met energiearmoede beoordelen en dat zij de criteria die aan deze beoordeling ten grondslag liggen, bepalen en publiceren. Wanneer er aanzienlijke aantallen van dergelijke huishoudens zijn, moeten de lidstaten in hun nationale energie- en klimaatplannen een indicatieve doelstelling opnemen voor de vermindering van energiearmoede, een tijdschema verstrekken en relevant beleid en maatregelen uiteenzetten. Zij moeten vervolgens, overeenkomstig de verordening inzake de governance van de energie-unie en van de klimaatactie, verslag uitbrengen aan de Commissie over de voortgang die zij boeken in de richting van de doelstelling om het aantal huishoudens dat met energiearmoede kampt, terug te dringen. Evenzo moeten de lidstaten op grond van artikel 3, lid 4, van Richtlijn 2009/73/EG passende maatregelen nemen om energiearmoede aan te pakken.
- (8) Alle initiatieven in het kader van het “Fit for 55”-pakket om de klimaat- en energiedoelstellingen van de EU voor 2030 te verwezenlijken, zijn stelselmatig ontworpen om synergieën tot stand te brengen, om mogelijk negatieve verdelingseffecten (ook tussen lidstaten) te verzachten, met name voor de meest kwetsbaren en mensen in energiearmoede (voorstel voor een herschikking van de richtlijn energie-efficiëntie, voorstel voor een sociaal klimaatfonds, voorstel voor een herschikking van de energiebelastingrichtlijn, voorstel voor een herschikking van de richtlijn energieprestatie van gebouwen, het pakket waterstof en koolstofvrij maken van gas, voorstel voor een aanbeveling van de Raad inzake een eerlijke transitie naar klimaatneutraliteit). Om de lidstaten zo veel mogelijk te ondersteunen, heeft de Commissie een aanbeveling ⁽¹⁰⁾ goedgekeurd met richtsnoeren en voorbeelden voor de toepassing van het beginsel “energie-efficiëntie eerst” in de besluitvorming in de energiesector en daarbuiten.
- (9) De uitwisseling van beste praktijken en een betere coördinatie van beleidsmaatregelen tussen de lidstaten, andere betrokken belanghebbenden en de Commissie om kwetsbare, financieel zwakke of door energiearmoede getroffen huishoudens te ondersteunen, zijn van cruciaal belang om de inspanningen en toezeggingen voor een eerlijke en rechtvaardige Europese Green Deal te versterken. Daarom moet een coördinatiegroep voor energiearmoede en kwetsbare consumenten worden opgericht.
- (10) De algemene taak van de Coördinatiegroep energiearmoede en kwetsbare consumenten moet erin bestaan de Commissie en de lidstaten de nodige beleidsexpertise te verschaffen voor initiatieven die gericht zijn op het identificeren, ondersteunen en beschermen van de meest kwetsbare consumenten, en tegelijkertijd de goede werking van de interne energiemarkt te behouden en te verbeteren. De groep moet contacten onderhouden met de bevoegde voorbereidende instanties van de Raad, zoals het Comité voor sociale bescherming, met name wat betreft de gevolgen van het beleid voor kwetsbare huishoudens en huishoudens met een laag inkomen en de rol van sociaal beleid bij het aanpakken van energiearmoede.
- (11) De groep wordt samengesteld uit de bevoegde autoriteiten van de lidstaten. Er moeten regels voor de openbaarmaking van informatie door de leden van de groep worden vastgesteld,

⁽⁷⁾ SWD(2020) 960 final.

⁽⁸⁾ Richtlijn (EU) 2019/944 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot wijziging van Richtlijn 2012/27/EU (PB L 158 van 14.6.2019, blz. 125).

⁽⁹⁾ Richtlijn 2009/73/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor aardgas en tot intrekking van Richtlijn 2003/55/EG (PB L 211 van 14.8.2009, blz. 94).

⁽¹⁰⁾ Aanbeveling (EU) 2021/1749 van de Commissie.

BESLUIT:

Artikel 1

Onderwerp

De Coördinatiegroep energiearmoede en kwetsbare consumenten ("de groep") wordt opgericht.

Artikel 2

Taken van de groep

1. De groep heeft tot taak:
 - a) als het belangrijkste platform te dienen voor de uitwisseling van informatie en coördinatie tussen de Commissie en de lidstaten over kwesties met betrekking tot het ontwerp en de uitvoering van wetgeving, programma's en beleid van de Unie, gericht op financieel zwakke huishoudens of huishoudens die met energiearmoede kampen en kwetsbare consumenten, onder meer in de context van de betaalbaarheid van energie, gerichte renovatie- en energie-efficiëntie-maatregelen en financieringsregelingen op nationaal niveau;
 - b) een forum te bieden voor het uitwisselen van ervaringen, beste praktijken en deskundigheid op het gebied van kwetsbare consumenten en financieel zwakke huishoudens of huishoudens die te kampen hebben met energiearmoede, ook op regionaal en lokaal niveau;
 - c) de Commissie en de lidstaten te ondersteunen bij het ontwerpen van beleidsinitiatieven, met name met betrekking tot hun nationale energie- en klimaatplannen, geïntegreerde nationale voortgangsverslagen over energie en klimaat en aanverwante strategieën.
2. De Groep heeft in het bijzonder tot doel:
 - a) informatie uit te wisselen over besluiten met betrekking tot maatregelen om kwetsbare consumenten en financieel zwakke huishoudens of huishoudens die met energiearmoede kampen te ondersteunen en hun positie te versterken, en de betaalbaarheid van energie aan te pakken in hun nationale context en in het bredere kader van de transitie naar schone energie, op elk overheidsniveau (nationaal, regionaal en lokaal);
 - b) specifieke kwesties te bespreken met betrekking tot kwetsbare consumenten en financieel zwakke huishoudens of huishoudens die met energiearmoede kampen, om passende acties en gecoördineerde oplossingen in overeenstemming met het recht van de Unie vast te stellen;
 - c) de door de advieshub energiearmoede en de Commissie voorbereide regelmatige vooruitzichten en verslagen te evalueren, met name met betrekking tot het aanpakken, meten en monitoren van de vooruitgang op het gebied van onderliggende oorzaken en oplossingen, met inbegrip van relevante sociaaleconomische analyses;
 - d) de kwaliteit en het scala aan beschikbare gegevens en statistische indicatoren te verbeteren, met inbegrip van geharmoniseerde gegevensverzameling van de Unie, met inachtneming van specifieke nationale kenmerken, om ervoor te zorgen dat benaderingen ter ondersteuning en empowerment van arme en kwetsbare consumenten gebaseerd zijn op een geïnformeerd en actueel inzicht in de belangrijkste kwesties en de relevante dimensies ervan, evenals in hun ruimtelijke en temporele variaties, in nauwe samenwerking met het Comité voor sociale bescherming (en de subgroep voor indicatoren daarvan) en ESTAT;
 - e) de uitwisseling van informatie, preventie en gecoördineerde actie in geval van een noodsituatie binnen de Unie te bevorderen.

Artikel 3

Raadpleging

De Commissie kan de groep raadplegen over alle aangelegenheden die verband houden met energiearmoede en kwetsbare consumenten.

Artikel 4

Leden

1. De groep bestaat uit autoriteiten van alle lidstaten.

2. De autoriteiten van de lidstaten, met name de voor energie bevoegde ministeries, benoemen hun vertegenwoordigers en zorgen ervoor dat hun vertegenwoordigers over een hoog niveau van deskundigheid beschikken met betrekking tot de uit te voeren werkzaamheden en al naargelang de interne regelingen van de lidstaat.
3. Elke lidstaat benoemt niet meer dan twee permanente vertegenwoordigers en twee plaatsvervangende vertegenwoordigers om op het juiste besluitvormingsniveau aan de werkzaamheden van de groep deel te nemen.
4. De plaatsvervangende vertegenwoordigers worden benoemd volgens dezelfde voorwaarden als de leden die hierboven in punt 2 zijn vermeld; de plaatsvervangende vertegenwoordigers vervangen automatisch leden die afwezig of verhinderd zijn.
5. De Commissie kan de benoeming van een vertegenwoordiger weigeren indien zij de benoeming in het licht van de in punt 2 genoemde eisen niet gepast vindt. In dergelijke gevallen wordt de betrokken lidstaat verzocht een andere vertegenwoordiger aan te wijzen. Elk lid van de groep zorgt ervoor dat zijn lidmaatschapsstatus actueel is.
6. De persoonsgegevens van de leden worden verzameld, verwerkt en gepubliceerd overeenkomstig Verordening (EU) 2016/679 ⁽¹¹⁾ en Verordening (EU) 2018/1725 ⁽¹²⁾ van het Europees Parlement en de Raad, naargelang het geval.
7. De leden blijven in functie tot het einde van hun ambtstermijn of totdat zij worden vervangen. Hun ambtstermijn kan worden verlengd.

Artikel 5

Werking

1. De groep wordt voorgezeten door een vertegenwoordiger van DG ENER.
2. De voorzitter roept de groep regelmatig samen en deelt de van de leden ontvangen informatie met de groep, met inachtneming van de vertrouwelijkheid van commercieel gevoelige informatie.
3. De vergaderingen van de groep worden online of in de gebouwen van de Commissie gehouden.
4. Het secretariaat wordt verzorgd door DG ENER. Ambtenaren van de Commissie van de betrokken diensten mogen de vergaderingen van de groep bijwonen.
5. DG ENER stelt alle relevante werkdocumenten via een gezamenlijke werkplek ter beschikking van de groepsleden. Daarnaast publiceert de Commissie alle relevante documenten door ze in het register op te nemen of via een link in het register naar een speciale website. DG ENER publiceert de agenda en andere relevante achtergronddocumenten tijdig vóór de vergaderingen. Op de systematische publicatieplicht moet een uitzondering worden gemaakt wanneer de openbaarmaking van een document de bescherming van een openbaar of particulier belang zou ondermijnen als bedoeld in artikel 4 van Verordening (EG) nr. 1049/2001.
6. De notulen worden door het secretariaat onder verantwoordelijkheid van de voorzitter opgesteld en kort na de vergadering verstrekt.
7. Voor zover mogelijk neemt de groep de adviezen, aanbevelingen of verslagen aan bij consensus. Wanneer er wordt gestemd, wordt de uitslag van de stemming bij gewone meerderheid van de leden bepaald. Leden die tegen hebben gestemd of zich van stemming hebben onthouden, hebben het recht een document met een samenvatting van de redenen voor hun standpunt aan de adviezen, aanbevelingen of verslagen te laten hechten.

⁽¹¹⁾ Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) (PB L 119 van 4.5.2016, blz. 1).

⁽¹²⁾ Verordening (EU) 2018/1725 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door de instellingen, organen en instanties van de Unie en betreffende het vrije verkeer van die gegevens, en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 45/2001 en Besluit nr. 1247/2002/EG (PB L 295 van 21.11.2018, blz. 39).

*Artikel 6***Subgroepen**

DG ENER kan subgroepen oprichten om specifieke kwesties te onderzoeken op basis van een door de groep opgesteld mandaat. De subgroepen handelen overeenkomstig de horizontale regels voor de oprichting en het functioneren van de deskundigengroepen van de Commissie ⁽¹³⁾ en brengen verslag uit aan de groep. Zij worden opgeheven zodra hun opdracht is vervuld.

*Artikel 7***Externe deskundigen**

DG ENER kan deskundigen van buiten de groep met een specifieke deskundigheid ten aanzien van een agendapunt verzoeken om op ad-hocbasis aan de werkzaamheden van de groep of de subgroepen deel te nemen.

*Artikel 8***Waarnemers**

1. Aan personen, organisaties en overheidsinstanties die in het transparantieregister zijn ingeschreven, zoals consumentenorganisaties, organisaties van sociale partners en vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld, kan door middel van een rechtstreekse uitnodiging de status van waarnemer worden toegekend.
2. Waarnemers en hun vertegenwoordigers kunnen toestemming van de voorzitter krijgen om aan de besprekingen van de groep deel te nemen en deskundigheid te bieden. Zij hebben echter geen stemrecht.

*Artikel 9***Reglement van orde**

Op voorstel van en in overleg met de Commissie stelt de groep haar reglement van orde vast bij gewone meerderheid van haar leden, met inachtneming van de horizontale regels ⁽¹⁴⁾.

*Artikel 10***Beroepsgeheim en behandeling van gerubriceerde informatie**

De leden van de groep en hun vertegenwoordigers, evenals uitgenodigde deskundigen en waarnemers, zijn gebonden aan het beroepsgeheim, dat op grond van de Verdragen en de uitvoeringsregels ervan voor alle leden van de instellingen en hun personeelsleden geldt, alsook aan de beveiligingsvoorschriften van de Commissie betreffende de bescherming van gerubriceerde informatie van de Unie, die zijn neergelegd in de Besluiten (EU, Euratom) 2015/443 ⁽¹⁵⁾ en (EU, Euratom) 2015/444 ⁽¹⁶⁾ van de Commissie. Bij niet-nakoming van die verplichtingen kan de Commissie alle passende maatregelen nemen.

*Artikel 11***Vergaderkosten**

1. Deelnemers aan de werkzaamheden van de groep en de subgroepen ontvangen geen bezoldiging voor de diensten die zij aanbieden.
2. De reis- en verblijfkosten van de deelnemers aan de werkzaamheden van de groep en de subgroepen worden door de Commissie vergoed.

⁽¹³⁾ C(2016) 3301 final.

⁽¹⁴⁾ Zie artikel 17 van Besluit C (2016) 3301 van de Commissie.

⁽¹⁵⁾ Besluit (EU, Euratom) 2015/443 van de Commissie van 13 maart 2015 betreffende veiligheid binnen de Commissie (PB L 72 van 17.3.2015, blz. 41).

⁽¹⁶⁾ Besluit (EU, Euratom) 2015/444 van de Commissie van 13 maart 2015 betreffende de veiligheidsvoorschriften voor de bescherming van gerubriceerde EU-informatie (PB L 72 van 17.3.2015, blz. 53).

Vergoeding vindt plaats overeenkomstig de binnen de Commissie geldende bepalingen en binnen de grenzen van de beschikbare kredieten die op grond van de jaarlijkse procedure voor de toewijzing van middelen aan de diensten van de Commissie worden toegewezen.

Gedaan te Brussel, 6 april 2022.

Voor de Commissie
Kadri SIMSON
Lid van de Commissie
